

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено вплив інновацій на покращення прибутковості підприємства. Проаналізовано можливі напрямки максимізації прибутку підприємства. Наведено систему заходів необхідних для активізації інноваційної діяльності.

Ключові слова: прибутковість, інноваційна діяльність, фактори впливу, прибуток.

Abstract

The influence innovation on profitability improving is investigated. The possible directions of maximizing profits were analyzed. An appropriate system of measures for the revitalization innovation is given.

Keywords: profitability, innovation, influence, profit.

Вступ

Прибуток, як головний чинник економічної стійкості, є безумовною причиною створення та подальшого функціонування будь-якого підприємства, незалежно від виду діяльності. Головною метою у стратегії діяльності господарської одиниці, повинно бути створення найефективніших та найоптимальніших умов для отримання максимального прибутку. Пошук шляхів підвищення прибутковості підприємств є актуальною проблемою незважаючи на численні дослідження даної теми науковцями. Адже у період активного розвитку науково-технічної діяльності з'являються нові рішення даного питання, зокрема шляхом використання інновацій у діяльності підприємства.

Метою даної роботи є дослідження впливу інноваційної діяльності на прибутковість підприємств.

Результати дослідження

Інноваційна діяльність відіграє вирішальну роль можливості покращення прибутковості підприємства. Розвиток нових технічних і організаційно-технологічних рішень, вдосконалення основних принципів управління стосовно до специфіки вітчизняного ринку створюють умови для оновлення процесів відтворення на підприємствах і дають додатковий імпульс для економічного зростання. Постійне оновлення техніки та технологій робить інноваційний процес основною умовою виробництва конкурентоспроможної продукції, завоювання і збереження позицій підприємств на ринку і підвищення продуктивності, а також ефективності підприємства [1].

Для кращого розуміння того, яким чином інноваційна діяльність зможе вплинути на збільшення прибутку виділимо ряд основних напрямків, що забезпечують підприємству його максимізацію (табл. 1).

Таким чином інноваційна діяльність може значно покращити прибутковість будь-якого підприємства. Адже інновації це однозначно щось досконаліше, ефективніше, якісніше та вигідніше.

Державна політика щодо підвищення сприйняття інновацій підприємствами повинна забезпечувати формування та результативне функціонування системи механізмів, здатних стимулювати попит на інновації з боку виробників, зокрема, купувати інноваційну техніку і технології; нарощувати нематеріальні активи; оновлювати асортимент продукції та поліпшувати її якість.

В даному аспекті позитивним є досвід країн ЄС щодо стимулювання інноваційної діяльності: у більшості країн Європейського Союзу надається державна підтримка підприємствам, які розробляють і реалізують нові товари й технології, тому що дана сфера вважається досить ризикованою щодо капіталовкладень. В Італії, Іспанії та Португалії це податкові пільги, за допомогою яких стимулюються всі підприємства, пов'язані з розробкою та впровадженням

інновацій; у Німеччині, Фінляндії, Швеції – субсидії й кредити за зниженими відсотковими ставками.

Таблиця 1 – Напрямки максимізації прибутку підприємства (складено на основі [1])

Напрямок	Пояснення
Розширення номенклатури реалізованої продукції (послуг).	Таке розширення можливе тільки за двома напрямками: за рахунок випуску нової продукції (яка раніше не вироблялась на даному підприємстві) або за рахунок її удосконалення (модернізації або модифікації). Очевидно, що вони пов'язані з інноваційною діяльністю, бо сукупність робіт, пов'язаних з розробкою, освоєнням і поліпшенням вже виробленої продукції за своєю суттю є інноваційною діяльністю.
Максимізація ціни, за якою реалізується продукція або надається послуга.	Можливість збільшення ціни реалізації продукту або послуги прямо залежать від попиту і пропозиції на продукцію підприємства на ринку. Найбільш важливим є те, чи діє підприємство в умовах конкурентної боротьби або займає монопольне становище. Інноваційна діяльність дозволяє підприємствам в певних умовах зайняти монопольне становище на ринку з усіма наслідками, що випливають звідси, з точки зору збільшення прибутку підприємства через підвищення ціни реалізації продукції та послуги.
Мінімізація витрат на виготовлення і реалізацію одиниці продукції.	Зниження витрат на виготовлення і реалізацію одиниці продукції або послуги можливо тільки двома шляхами: або за рахунок мобілізації резервів технології, що вже використовується, або за рахунок освоєння нової технологічної лінії. При цьому мається на увазі, що, освоєння нової техніки, технології, як і нових методів організації та управління виробництвом і збутом продукції визначається ефективністю інноваційної діяльності, реалізованої підприємством.
Максимізація обсягів реалізації продукції або послуги.	Слід зазначити, що збільшення обсягів реалізації продукції в найменшій мірі, залежить від зусиль підприємства хоча і є певні важелі впливу на споживчий попит. Збільшення обсягів реалізації продукції або послуги багато в чому досягається за рахунок відповідних інноваційних перетворень.

Саме відсутність досконалої системи подібних стимулів поряд з іншими важливими причинами (економічна, фінансова, платіжна, техніко-технологічна криза, зниження макроекономічного попиту на інновації тощо) призвели до неготовності багатьох вітчизняних підприємств зберегти і примножити якість трудового потенціалу в інтересах розробки і впровадження інновацій.

Причини низької інноваційної активності пов'язані, передусім, з тим, що основним джерелом фінансування впровадження нововведень сьогодні є власні кошти підприємств, які являються обмеженими. Залучення інвестицій не забезпечує нагальних потреб промисловості [2].

На жаль, в Україні для розвитку винахідництва й інноваційної творчості не сформована відповідна база: Верховна Рада і уряд нині недостатньо ініціюють інноваційні технологічні зміни в економіці, не приділяють належної уваги механізмам економічної та моральної мотивації, іншим формам державної підтримки винахідництва.

Лише тоді, коли частка вітчизняних підприємств, що займається розробкою та освоєнням інновацій, перевищить частку підприємств, що лише купують нововведення, а самостійно досліджень і розробок не здійснюють, можна буде стверджувати, що країна взяла курс інноваційного розвитку і прагне наздогнати провідні країни світу. На жаль, поки що вітчизняних підприємств, які займаються науковими дослідженнями та впровадженням інновацій у нас обмаль. Більшість вітчизняних підприємств купують нові технології за кордоном, замінюючи ними застарілі. Причому купують не найкращі, не найновітніші, не найефективніші. Провідні компанії світу збувають здебільшого в Україні свої застарілі нововведення, чим стимулюють у себе нові розробки [3].

З метою створення сприятливих умов для активізації інноваційної діяльності вітчизняних підприємств необхідне формування цілої системи заходів [4]:

- ~ розробку і запровадження механізму надання пільг підприємствам, які впроваджують і реалізують інноваційну продукцію;
- ~ поширення практики надання інноваційним підприємствам кредитів зі знижкою кредитної ставки;
- ~ запровадження прогресивного оподаткування прибутку від випуску застарілої і недосконалої продукції чи у випадку використання екологічно небезпечної технології.

Зазначені заходи дадуть змогу сформувати сприятливий інноваційний клімат, задіяти всі необхідні механізми та стимули для підвищення зацікавленості підприємств у впровадженні наукомістких технологій.

Висновки

Інноваційна діяльність може значно покращити прибутковість будь-якого підприємства. Адже інновації це однозначно щось досконаліше, ефективніше, якісніше та вигідніше. Встановлено, що головною проблемою використання інновацій на підприємствах, є неготовність керівників до впровадження їх упродовж власної господарської діяльності. Хоча ефективність від їх використання може значно покращити прибутковість даної господарської одиниці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Літвінченко М.В. Інноваційна діяльність підприємства як джерело підвищення прибутку / Літвінченко М.В., Кедревич І.В. // Вісник НТУ (ХПИ) . – №7. – 2011. – С. 148–151.
2. Смірнов О.О. Вплив інновацій на підвищення конкурентоспроможності персоналу промислових підприємств [Електронний ресурс] / О.О. Смірнов // Ефективна економіка. - 2010. - № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=318>
3. Зянько В.В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах транзитивних змін економіки України/ В.В. Зянько , І.Ю. Єпіфанова., В.В. Зянько // Монографія – 2015.
4. Голуб Ю.Ю. / Інноваційна діяльність підприємств як головна вимога сучасності // Ю.Ю.Голуб / ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» Криворізького національного університету – 2012. – №9. – С. 62–65.
5. Джеджула В. В. Перспективи використання сучасних форм фінансового забезпечення інноваційної діяльності вітчизняних підприємств / Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. //Управління інноваційною, інвестиційною та економічною діяльністю інтегрованих об'єднань та підприємств : монографія/ за заг. ред. Л.М.Савчук. – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 520с.

Гуменюк Вікторія Сергіївна – студентка групи МОф-16м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vikycik.hymenyuk@mail.ru

Науковий керівник: **Єпіфанова Ірина Юріївна** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Viktoriia S. Humeniuk – Department Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : vikycik.hymenyuk@mail.ru

Supervisor **Iryna Yu. Yepifanova** – PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia